Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвской“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвской“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 50. | Нинѣ: гр. кат. Евтропія мч. рим. кат. Лонгина | Завтра: Герасима, П. Гериберта | Второкъ 3 (15) марта 1892. | Всхôдъ сонця 6 г. 15 м.; захôдъ 6 г. 5 м. Баром. 760 терм. + 6·0° — 1·0°. | **Рôкъ II.**

Справы соймовй.

Справоздане Выдѣлу краєвого о вандрôвныхъ учителяхъ рôльництва. Справоздане Выдѣлу краєвого пôдносить, що институція вандрôвныхъ учителѣвъ рôльництва єсть у насъ ще за надто молода, а селяне приймають еѣ зъ великимъ недовѣріємъ и для того не можна выробити собѣ у насъ якогось суду о дѣйстныхъ и очевидныхъ успѣхахъ тои институціѣ. Учитель вандрôвный, приѣхавши перший разъ до села, рѣдко коли зможе довести до того, що селяне заразъ по першôмъ поученю звернуть ся до него зъ якими пытанями. Ажь по довшôмъ часѣ, коли селяне переконають ся, що учитель єсть дѣйстно практичнымъ господаремъ и знає дѣйстно ихъ вôдносины, зачинають бôльше интересувати ся его наукою та радо приймають вôдъ него деякй порады господарскй. Заинтересоване ся то проявляє ся ажь тогды, коли учитель другій разъ явить ся въ тôй самôй громадѣ. Тогды ставлять вже селяне учителеви всѣлякй пытаня, а навѣть починають зъ нимъ дискутувати о справахъ рôльничихъ та проявляють въ многихъ выпадкахъ добре розумѣнє рѣчи и ясный судъ. Выдѣлъ краєвый потверджує, що селяне проявляють велике заинтересоване ся науками, удѣлюваными имъ вандрôвнымъ учителемъ и въ многихъ сторонахъ заводять у себе лѣпшій способъ управы рôлѣ, зачинають зъ користію уживати штучныхъ навозôвъ — хочь зъ жалемъ пôдносить Выдѣлъ краєвый, що несовѣстнй торговельники выкористують селянъ.

Выдѣлъ краєвый высказує надѣю, що институція вандрôвныхъ учителѣвъ принесе краєви сподѣванй овочѣ, именно тогды, коли число вандрôвныхъ учителѣвъ буде збôльшене вôдповѣдно до дѣйстнои потребы. Выдѣлъ краєвый поступаючи осторожно и чекаючи на позитивнй наслѣдки дотеперѣшнои дѣяльности краєвыхъ учителѣвъ вандрôвныхъ, котрй сподѣває ся ствердити с. р., не предкладає Соймови на разѣ внесеня на збôльшенє числа краєвыхъ учителѣвъ вандрôвныхъ и забезпеченє имъ ихъ быту.

Комісія адміністраційна залагодила внесенє пос. Ґроса въ справѣ несклыканя Сойму въ минувшôмъ роцѣ и уважаючи се внесенє за оправдане ухвалила его зъ малою змѣною. Комісія уважає за рѣчь конче потрѣбну, абы Соймъ права свои выразно застерѣгъ и вказавъ на ихъ нарушенє. Конечне єсть то тымъ бôльше, що несклыканє Сойму повторило ся до кôлькохъ лѣтъ вже другій разъ. Комісія пôдносить, що несклыканє Сойму на щорôчну сесію єсть не лишь теоретично нарушенемъ правъ краю заґарантованыхъ, конституціею, але и дѣйстно приносить велику шкоду господарству краєвому и дѣяльности всѣхъ нашихъ тѣлъ автономічныхъ. Комісія кладе велику вагу на то, щобы теперѣшна сесія мала лишь заступити сесію зъ 1891 р. и щобы Соймъ сего року бувъ склыканый ще разъ на другу сесію.

Комісія дорогова роздѣлила рефераты въ той способъ, що справоздане зъ дѣяльности департаменту дорогового Выдѣлу краєвого одержавъ пос. Вол. Козєбродскій; о змѣнѣ закона и доѣздахъ до зелѣзниць п. Яворскій; о субвенціонованю дорôгъ закопаньскихъ пос. В. Ґноиньскій; о реорґанізаціи вôддѣлу технічного Выдѣлу краєвого пос. Ромеръ; о мытѣ въ Пôдволочискахъ пос. Гнѣвошъ; внесенє пос. Гурика о знесеню мытъ на дорогахъ краєвыхъ пос. Єнджейовичъ; о добровôльныхъ даткахъ на трансверзальну зелѣзницю въ повѣтѣ санчѣвскôмъ и новоторгскôмъ пос. Саля.

Комісія громадска придѣлила внесенє пос. Поточка въ справѣ полученя обшарôвъ дворскихъ зъ громадами до реферату пос. Фрухтманови.

Д о п и с ь.

Зпôдъ Львова.

[Прихопленє злодѣйской ватаги.]

День 6 с. м. бувъ феральнымъ днемъ для злодѣѣвъ въ селѣ Скниловѣ пôдо Львовомъ. Въ тôмъ дни приѣхавъ бувъ въ гостину до мѣсцевого учителя учитель зъ сусѣдства добрыми господарскими кôньми. Якъ змеркло ся на дворѣ, пôшовъ вôзникъ до школы загрѣти ся, лишивши фѣру на подвôрю коло школы. Той часъ выкористали злодѣѣ, выпрягли конѣ зъ саней и запрягли до иншихъ саней, украденыхъ въ сѣй таки хвили у сусѣдного господаря, и щезли зъ ними якъ камѣнь у воду. По невдовзѣ крадѣжь выявилась. Учителѣ наробили крику, закликаный вôйтъ заалярмувавъ всю громаду и на чолѣ селянъ узброєныхъ въ зелѣзнй вилы и косы та лѣхтарнѣ,

Тайна сила въ чоловѣцѣ.

(Все вже бувало на свѣтѣ, або — симпатичный телеґрафъ. — Пересыланє гадокъ и ясновидженє. — Професоръ Льомброзо и его медіюмъ. — Чудотворнй люде або — „маґнетична дама“ и факіръ Солиманъ.)

Сими днями принесли ґазеты вѣсть, що не хто иншій, лишь самъ Едісонъ, славный на весь свѣтъ електротехнікъ, придумавъ якійсь новый телеґрафъ безъ дротôвъ. Ґазеты тй, що о тôмъ писали, не подавали близшого опису сего нового вынаходу, а зазначили лишь коротко, що вôнъ опираєсь на тôмъ, що сила електрична даєсь переносити у воздусѣ безъ дротôвъ на великй просторы. Коли н. пр. бальонъ зъ приладомъ електричнымъ стоить въ однôмъ мѣсци высоко въ горѣ, а на кôлькадесять або и кôлька сотъ миль вôдъ него находить ся другій бальонъ въ тôй самôй высотѣ, то сила електрична зъ одного бальону може й безъ сполученя дротами переходити до другого бальону. Чи се правда, чи Едісонъ робивъ дѣйстно такій досвѣдъ, не знаємо сказати, бо близшихъ вѣстей о тôмъ нема. Не було бы въ тôмъ вынаходѣ нѣчого надзвычайного, бувъ бы то хиба лишь новый способъ послугуваня ся силою природы, такъ добре, а всежь таки такъ ще мало намъ звѣстнои.

Сей новый способъ телеґрафованя нагадавъ намъ той „новый телеґрафъ“, про котрый згадує ся въ „Зори Галицкôй“ въ 1850 р., ч. 104. Звѣстка ся, пôдписана буквами: Тр. (Трещаковскій?), єсть дуже характеристична, не лишь для специяльно нашихъ вôдносинъ, для стану просвѣты и знаня середъ нашихъ тогдѣшныхъ кругôвъ интеліґентныхъ, для тогдѣшного стану письменного нашого языка и способу писаня, але має ще й ширше значѣнє, бо показує, якъ часъ вôдъ часу повтаряють ся тй самй гадки, роблять ся тй самй досвѣды и якъ люде крутять ся, якъ бы въ якôмсь зачарованôмъ колесѣ, шукаючи за тайною силою чоловѣка, котрои догадують ся, нѣбы таки чують въ собѣ, а котрои мимо того не можуть на певно дослѣдити. Наводимо тутъ ту звѣстку яко дуже забавне куріозумъ, такъ, якъ она надрукована въ „Галицкôй Зорѣ“ на сторонѣ 675 пôдъ рубрикою „Всячина“:

„Братя! кто поставить предѣлы уму человѣческому? Кто то передъ сто роками былъ бы о паровыхъ машинахъ помыслилъ, кто бы былъ въ возможность колѣи увѣрилъ, кому бы заведеніе телеґрафическое было бы ся приснило? Многи суть, що тое єще до нинѣ не понимають, однако тіи то рѣчи существують. Мы тутъ тôлько о новôмъ изъобрѣтеніи телеґрафическôмъ мовити хочемъ.

„Вѣдомо єсть що телеґрафи за помощею двохъ дротôвъ дѣйствують, потôмъ художники одинъ дрôтъ ôткинули, а одинъ ся тôлько лишилъ; а найновѣйше устроюютъ телеґрафи, де жадныхъ дротôвъ уже не потреба. Часъ и пространнôсть никнетъ; — изъобрѣтеніє такъ величаве, що здаєтся оно вѣнцемъ всѣхъ современныхъ изъобрѣтеній сего вѣка быти; а розôбравши оное собѣ въ головѣ, представивши си всѣ возможныи слѣдствія воистинно, кружится въ умѣ человѣческôмъ. — Ото г. Беноа въ Парижу кореспондує съ своимъ пріятелемъ г. Біятъ въ Америцѣ за помощею телеґрафа, который ними современно изобрѣлся, а который изъ ґальванично-минерально-животного-маґнетисму и природнои симпатіи разомъ состоить. До животной природной симпатіи употребляють они звычайныхъ слимакôвъ, которы съ маґнетично минерально животнымъ плиномъ человѣка вѣнчають. Испыты дѣлали ся въ Парижу, якъ мы понимаємо тымъ способомъ: кожда буква ôдъ *а* ажь до *z* має свôй ґальваничный сосудецъ, въ котрôмъ на сподѣ находится слимакъ. Дрôтъ заступає ся тымъ средствомъ, що два слимаки въ часѣ парованя розлучаются и одинъ посылає ся той особѣ, съ котрою сообщатися хочемо, и которая такожде таковый аппаратъ должна мати. Одлученый слимакъ тягне за собою маґнетическую на подобіє паучины, чувствами человѣческими посязаємую нитку, котра ся на земли ничемъ не розôрве, ба за найдальше море потягне, яко въ предлежащôмъ случаю, де два земіи, одинъ въ Парижу, другій въ Америцѣ съ собою обращаются. — Того же слимака прикасаєтъ ґальваничнымъ сосудцямъ по потребѣ буквъ, де на сподѣ сущіи

пустивъ ся въ погоню за злодѣями, котрî не могли ще далеко уѣхати. Слѣдъ запровадивъ на подворе Михайла Козака, зажиточного господаря недалеко церкви, котрый уходивъ въ громадѣ за порядного ґазду. Найденî дерги зъ украденыхъ коней зрадили конокрадôвъ. Якъ на тое, надôйшовъ патрулюючій жандармъ та сейчасъ заарештувавъ чотырохъ конокрадôвъ: старого Михайла зъ двома его сынами и Стаха Окропа. Головный конокрадъ Кендзьоръ, котрый уже кôльканайцять лѣтъ вытермѣнувавъ въ Ивановôй хатѣ та теперь лишь зô Львова деколи заѣздивъ на село, якъ бы на гостиннî выступы, пôгнавъ украдеными кôньми у безвѣсти та годѣ вже було его дôгнати.

Проѣзджаючому случайно черезъ село могло выдавати ся, що то яка революція у спокôйнôмъ селѣ вчинилась, селяне бо „со оружіемъ и дрекольмы" цѣлѣсеньку нôчь водили покованыхъ злодѣѣвъ зъ одного кôнця села на вругій, беручи ихъ на протоколы та роблячи розтряски, ажь рано завѣвъ ихъ жандармъ до Львова. Щɪсте для злодѣѣвъ, що цѣлый той часъ були пôдъ ескортою жандарма, а то зозъяренî селяне були бы, здае ся зъ ними собѣ поступили пôсля американского самосуду чи „лінчу". Показало бо ся, що тіи самî злодѣѣ крали лѣтомъ зъ поля збôже въ снопахъ, а зъ житла щезали людямъ куры, качки, гуси та дрôбне оруде господарске. Въ протягу остатного мѣсяця украли одну пару коней зъ Бартатова, одну пару Нѣмцеви зъ Затоки (Огенавзенъ) и двое коней дяка Матвѣя Кагана такой зъ С. На другій день арештувавъ жандармъ еще пятого злодѣя, Смужика, котрый богато компромитуючого выповѣвъ на тамгыхъ чотырохъ. И такъ выявило ся, що сеи зимы тота спôлка злодѣйска зверхъ тыхъ коней украла одного веприка въ Кульпарковѣ, а одного такой въ своѣмъ селѣ. Тыхъ веприкôвъ у Козакôвъ порѣзали, справили якъ слѣдъ та подѣлились справленымъ мясомъ.

Теперь чейже хоть на якійсь часъ люде села С. и пôдльвôвской околицѣ будуть свобôдными вôдъ манипуляцій зловленои злодѣйской ватаги, котра вôдъ кôлькохъ лѣтъ чимало напакостила лиха спокôйнымъ нашимъ хлѣборобамъ. А.

Зъ Городка.

(Обѣжникъ ц. к. окружнои Рады шкôльнои городецкои.)

Наша ц. к. окружна Рада шкôльна выдала пôдъ днемъ 20. Сѣчня 1892 р. до ч. 56 такій: „Обѣжникъ до всѣхъ зверхностей громадскихъ повѣта Городецкого, въ котрыхъ суть школы зъ выимкою Городка. Ц. к. Рада шкôльна окружна прийшла до сумного пересвѣдченя, що декотрî начальники громадъ, призбиранî датки, преліминованî на потребы школы мѣсцевои, вôдобранî зъ касы ц. к. Уряду податкового разомъ зъ припадаючими придатками на громаду, не вôддають до касы мѣсцевои рады шкôльнои, т. е. не складають въ руки предсѣдателѣвъ мѣсцевыхъ радъ шкôльныхъ, але самî орудують фондомъ шкôльнымъ мѣсцевымъ, не складючи навѣть нѣякихъ зъ тыхъ грошей рахункôвъ. А щобы на будуче усторонити тіи неправильности, поручае ся начальству громадскому, щобы въ непереступнôмъ речинци до кôнця червня кождого року, всю належитôсть, прелімовану на потребы тамошнои школы складало до касы мѣсцевои рады шкôльнои въ руки предсѣдателя. — За точне выконане сего роспорядку дѣлаю лично одвѣчальнымъ кождочасного начальника громады."

Сей роспорядокъ ц. к. окружнои Рады шкôльнои е дуже важный особливо для учителѣвъ, на котрыхъ вôдбивали ся всѣ неприятности, выплываючî зъ дотеперѣшнои практики въ орудованю мѣсцевымъ фондомъ шкôльным. Ось бо, примѣромъ, буря або градъ выбила кôлька шибъ въ вôкнахъ салѣ шкôльнои. Учитель удае ся натурально до предсѣдателя рады шкôльнои мѣсцевои зъ просьбою, щобъ зарядивъ вставлене выбитого скла зъ преліміnованои квоты на непередвидженî выдатки. Но предсѣдатель вымавляе ся коротко: „У мене нема нѣякихъ грошей, идѣть до вôйта!" Вôйтъ зновъ вôдпекуе ся вôдъ сего клопоту вымôвкою, що у него на головѣ досыть турбацій зô всякими дѣлами громадскими, або що ще грошей шкôльныхъ не дôставъ зъ касы, та вôдсылае назадъ до предсѣдателя. По такихъ безуспѣшныхъ поволочкахъ вôдъ Аны до Каяфи не лишалось учителеви нѣчо иншого — коли не хотѣвъ набрати ся на протягахъ якои недуги, якъ зъ власнои дѣравои кишенѣ покрыти сей непередвидженый выдатокъ, потѣшаючись хиба тою непевною надѣею, що може колись буде ему зверненый. Подôбныхъ случаѣвъ далось бы бôльше зъ практики учительскои навести.

Теперь же есть надѣя, що въ наслѣдокъ повысшого обѣжника будуть подôбнî неправильности разъ на все усуненî.

Авт.

Переглядъ політичный.

Въ соймѣ ческôмъ мають нинѣ прийти на порядокъ дневный предложеня правительства въ справѣ ческо-нѣмецкои угоды. Зъ Праги доносять отже, що Молодочехи хотять зробити въ Соймѣ велику демонстрацію противъ тои угоды.

На Буковинѣ стае аґітація выборча чимъ разъ сильнѣйша. Особливо Румуны кинулись до завзятои аґітаціѣ. N. fr. Presse доносить, що при выборахъ будуть Русины, Поляки и Нѣмцѣ-ліберали згôдно поступати. Черновецка „Руска Рада" розôслала запрошене до своихъ мужѣвъ довѣрія на зборы, котрî мають ся нинѣ вôдбути, а на котрыхъ буде обговорена такожь справа выборча.

Зачувати, що угорскій міністеръ просвѣты ґр. Чакій, дôткненый глубоко стратою свого сына, задумуе подати ся до дімісіѣ.

Зъ Кракова доносять, що на стаціи Зашкôвъ арештовала поліція россійска якогось Француза, котрый перевозивъ до Россіѣ дінамітовî патроны въ пачкахъ. Дінамітъ походить зъ Франціѣ а згаданого Француза арештовано на донесене парискои поліціѣ.

Россійского писателя ґр. Льва Толстого, стрѣтила сумна судьба. Якъ вже звѣстно, арештовано его поки що въ его селѣ въ Яснôй полянѣ; теперь же доносять, що на приказъ царя мають его завести до укрѣпленого монастиря Соловецкого надъ озеромъ Ильменъ и тамъ его замкнуть ажь до дальшого розпорядженя царского. Рôвночасно забрала ся россійска цензура до его письмъ, оголошеныхъ ще кôлька лѣтъ тому назадъ друкомъ безъ всякои перешкоды, и немилосердно выкидае зъ н хъ всѣ мѣсця, котрî ѣй здають ся бути невôдповѣдными.

Рухъ анархістичный въ Испаніи росте чимъ разъ бôльше. Оногды въ Валенціи въ церквѣ св. Николая рано наставъ дінамітовый выбухъ зъ пôдложенои бомбы, котра знищила престолъ и дорогоцѣнный образъ Пресв. Дѣвы. Рôвночасно доносять зъ Барцельоны о дінамітовôмъ замаху на тамошный консулятъ нѣмецкій. Арештовано шѣсть анархістôвъ а мѣжь тыми трохъ французôвъ. Въ самôмъ Ма-

---

слимаки такъ якбы искрою електрическою торкнени бываютъ, которое торкненіе и въ другôмъ мѣстци производится.

„Якъ все къ сообщенію нужное готово было, присутьствующіи свѣдкове просили г. Беноа, щобы съ своимъ другомъ въ Америцѣ, съ которымъ вже ôдъ пару день обращалъ, порозумѣлся. На вопросъ, що мае му сказати, желано, щобы его по имени закликалъ. Заразъ преложилъ г. Беноа слимака до ôтношаемыхъ сосуцѣвъ Біятъ и далъ знакъ, ôтповѣды хоче. На то прикасался сосудцямъ, де тôлько въ сосудцяхъ Сестбіенъ слимаки поруш али ся; що значитъ „добро есть." — Свѣдкове, що тое дѣло видѣли, узнали ся быти совѣстею обязанными, той испитъ до общои вѣдомости подати.

„Г. Беноа хоче поступованіе сіе цѣлое обнародовити, но тôлько тогды якъ всякіи опыты съ своимъ другомъ г. Біятъ въ Америцѣ поробитъ, и хоче тое изъобрѣтеніе въ собственнôсть цѣлому народу людзкому передати.

„Машинерія (?) до того употребляемая составляетъ ся и зъ найбôльшои даже до найменшои сорозмѣрности; одъ великои скринѣ до малого кешонкового часосказа, що тымъ способомъ тое возможнымъ чинитъ ся, же слимаки, только таковои величины якъ голова одъ шпильки (sic!) знаходятъ ся, и здаетъ ся, що природа нарочно слимака на переводителя человѣческихъ мыслей призначила. — Таяжде машина не тôлько державъ, но и единственныхъ друговъ необходимою потребою стати ся може. — Прошу же изчислити подробно всѣ возможнои слѣдствія, а особенно тогды, коли тое все усовершится. — Яковый же результатъ!!!"

Совѣстный референтъ кôнчитъ свое справоздане о новôмъ „изъобрѣтеніи", вôдъ котрого дѣйстно ажь „кружится въ умѣ человѣческôмъ", словами:

„Кто о тôмъ предметѣ обширнѣйше читати желае, того ôдсылаемъ до южнославянской ґазеты (?) ч. 259, 260, 261 сего года, ôдки мы го выняли. — Тр."

Читаючи повысшій описъ симпатичного телеґрафу можна бы гадати, що ему що найменше якихъ триста лѣтъ, а то такъ писали и, видко, сильно вѣрили въ правду того та такими дурницями, кормили читаючу публику на галицкôй Руси въ другôй половинѣ 19 столѣтя, котре зве ся столѣтемъ просвѣченя и поступу. Бѣдный Едісонъ! Запôзно выбравъ ся зъ своимъ вынаходомъ, и колибъ такъ бувъ мавъ пôдъ рукою ту „южнославяньску ґазету", зъ котрои користавъ галицкій Русинъ, бувъ бы переконавъ ся, що вже все бувало на свѣтѣ!

А всежь таки люде вертають неразъ до того, що вже давно було, и пôдносять на ново давно порушенî а непорѣшенî питаня; „симпатичный телеґрафъ" або переношене гадокъ одного чоловѣка на другого, хочь бы навѣть досыть далеко вôддаленого мабуть ще довго не перестане займати людей. И зовсѣмъ справедливо. Есть щось въ чоловѣцѣ, чого догадуемось а чого доси ще не удало ся близше розслѣдити и пояснити; есть якась тайна сила въ чоловѣцѣ, котрои слабенькî проявы вправдѣ видимо, але котрои доси нѣкому ще близше пôзнати не удало ся. Возьмѣмъ хочь бы такій не разъ вже и не однымъ чоловѣкомъ выпробованый примѣръ:

Идемо улицею. Передъ нами иде якась друга особа, намъ може и зовсѣмъ не знакома, але намъ здае ся, що мы еѣ зъ вôдкись знаемо. Въ насъ будить ся якась незвычайна цѣкавôсть и мы хотѣли бы еѣ зъ лиця побачити; нашî очи звертають ся на ню зъ якоюсь особлившою силою: наразъ та особа обертаесь до насъ. Бувае и такъ, що самî по собѣ чуемо, що чіись очи на насъ спочили. Все то можуть бути вправдѣ лишь звычайнî случаѣ, а всежь таки они звертають на себе увагу мыслячого чоловѣка. Впрочôмъ сила очей чоловѣка звѣстна вже вôдъ давна и мабуть въ нѣй треба шукати причины повѣрки въ уроки.

Мы навели сей примѣръ умысно, щобы показати, якъ навѣть звычайный чоловѣкъ може змѣркувати, що есть въ нѣмъ якась тайна сила, котрои вôнъ однакожь анѣ близше пôзнати анѣ тымъ менше пôсля своеи волѣ ужити не може.

(Дальше буде).

дритѣ выкрыто кôлька намѣреныхъ замаховъ динамітовыхъ. Рада міністрôвъ ухвалила выдалити всѣхъ чужинцѣвъ пôдозрѣныхъ о революційну аґітацію и взяти ся до енерґічныхъ средствъ, щобы удержати спокôй въ краю.

Новинки.

Львôвъ дня 2 (14) марта.

— **Ц. к. краєва Рада шкôльна** на засѣданю въ дня 8 марта с. р. ухвалила: признати Григ. Зарицкому, учителеви школы вправъ при муж. семинаріи учительскôй у Львовѣ, другій додатокъ пятилѣтный вôдъ дня 1 марта 1892 р.; перетворити: школу етатову въ Чернятинѣ (пов. Городенка) на 2 клясову о однôмъ учители въ повною платою и однôмъ учители молодшôмъ; філіяльні: въ Демяновѣ, Васючинѣ, Черчу и Гербутовѣ, въ повѣтѣ рогатиньскôмъ, вôдъ 1 вересня 1892 р. на етатовѣ; системізувати вôдъ 1 вересня с. р. посады окремыхъ учителѣвъ греко- и римо-католицкои религіѣ при школахъ народныхъ въ Калуши; запровадити у всѣхъ школахъ, пôдлягаючихъ ц. к. краєвôй Радѣ шкôльнôй, нову правопись польску пôсля правилъ, ухваленыхъ ц. к. Академією наукъ въ Краковѣ.

— **Конкурсы.** Митрополичій Ординаріятъ розписавъ конкурсъ зъ речинцемъ внесення подань до 30 цвѣтня с. р. на слѣдуючі парохіи львôвскои епархіѣ: Русятичѣ, въ деканатѣ ходорôвскôмъ; Чижикôвъ, въ деканатѣ львôвско-замѣскôмъ; Заруде, деканата зборовского и Жовчѣвъ, дек. рогатиньского.

— **Выстава выробôвъ краєвыхъ шкôлъ промысловыхъ**, субвенціонованыхъ въ краєвыхъ фондôвъ, буде уладжена въ забудованю Сойму у Львовѣ, а уладженемъ запяв ся краєвый Выдѣлъ. Участь возьмуть: школы выробôвъ зъ дерева и лозины въ Станиславовѣ, Товстôмъ, Ярославѣ (Червона Воля), Камѣнцѣ Струмиловôй, Яслѣ, Грибовѣ и Живци; выробôвъ гончарскихъ въ Коломыи, Товстôмъ и Порубѣ; выробôвъ зô шкôры: въ Угновѣ; выробôвъ ткацкихъ: въ Глинянахъ, Косовѣ, Корчинѣ, Блажовôй, Коросн̂ѣ, Вилямовичахъ, Рихвальдѣ и Ланьцутѣ; выробôвъ коронкарскихъ: въ Канчуґѣ, Мушинѣ, Закопанôмъ и Пшеворску; субвенціонованѣ заведеня для науки жѣночихъ робôтъ у Львовѣ, Перемышли и Краковѣ.

— **Выдѣлъ руского товариства ремѣсничого „Зоря"** уконституовавъ ся по загальныхъ зборахъ въ дня 6 с. м. въ той способъ: голова товариства — п. Нагорный, заступникъ головы — п. Дмитро Ковальскій, касієръ — п. Павло Мартинôвъ, секретарь — п. Григорѣй Васѣвка, побореці — п. Володимиръ Прийма, бібліотекарь — п. Петро Згурскій, контрольоръ — Николай Хлѣбкевичъ.

— **Ново-завязане руске товариство у Вѣдни „Громада"** має вже въ маю войти въ житє. Цѣлею товариства было бы громадити вѣденьскихъ Русинôвъ, котрыхъ у Вѣдни єсть досыть, бо якъ показала конскрипція, записано єсь тамъ 800 осôбъ, що признали ся до рускои мовы, а певно єсть що наймене друге тôлько такихъ, котрѣ вже по части вынародовили ся; дальше будити духа національного и запомагати рускихъ робôтниковъ въ часѣ слабости и безробôтя. До товариства мали бы належати и мужчины и женщины, замешкалѣ у Вѣдни. Особливо сумна єсть доля робôтниць-Русинокъ, котрыхъ тамъ дуже выызыскують, бо платять ледви по 3 вр. мѣсячно. Зазначити туть потреба, що засновакемъ сего товариства заняли ся головно нашѣ академики пп. Студиньскій, Павлюкъ, Целевичъ, Ивасюкъ, Петровскій, Данкевичъ и др.; дръ Бриковичъ обѣцявъ ся лѣчити всѣхъ членôвъ „Громады" безплатно а п. Фальбійчукъ обѣцявъ заступати всѣхъ робôтниковъ безплатно въ судахъ и выготовляти урядовѣ переклады актôвъ. На цѣли товариства зôбрано заразъ въ першôй хвили 40 вр. Значнѣйшими датками причинили ся: дръ Сембратовичъ, о. Пюрко, п. Фальбійчукъ, дръ Бриковичъ и п. Ґуляй зô Львова, зложивши по 5 вр. на цѣли товариства. Сподѣвати ся, що наша жертволюбива публика не забуде такожь про нове товариство и схоче вспомогти єго своими датками. Охъ, бо доля рускихъ робôтниковъ у Вѣдни тяженька!

— **Пос. Юл. Романчукъ** має ся значно лѣпше, такъ, що пôсля ореченя лѣкарѣвъ, операціѣ не треба буде робити. Пухлина въ цѣлои правои ноги уступила зовсѣмъ, недужій вôдъ кôлькохъ днѣвъ не має горячки, а запальный болякъ въ ямнѣ черевнôй показує наклôнъ до меншаня. Загальный станъ силъ вдоволяючій. Зазначити тутъ належить, що Є. Екец. Впреосв. Митрополитъ переѣзджаючи по при помешканє пос. Романчука, завѣдувавъ ся про єго станъ здоровля.

— **Огнѣ.** Дня 7 с. м. згорѣвъ въ Брошневѣ тартакъ а огонь бувъ такъ сильный, що въ мѣсточку Рожнятовѣ, майже милю вôддаленôмъ, можна было въ ринку читати при свѣтлѣ огняной луны. Ратували самѣ селяне, але ратунокъ мусѣвъ бути енерґічный, бо коло тартаку є складъ кльоцôвъ за 13 тысячъ вр. и богато готовыхъ тертиць, та кôлька будынкôвъ, а все то починало вже тлѣти, однакъ удало ся селянамъ те все выратувати и зльокалізувати огонь. Убезпечена шкода выносить 5000 вр.

— **Спалена дитина.** Коло Бродôвъ на фôльварку лучивъ ся дня 9 с. м. страшный выпадокъ. Анна Мискôвъ, запаливши вечеромъ въ печи, лишила дволѣтну дитину дома въ хатѣ, а сама пôшла пдъ коровѣ до стайнѣ. Вернувши за чверть години, застала дитину спалену на уголь.

— **Два публичнѣ напады лучили ся оногды у Львовѣ.** При ґарнізоновыхъ арештахъ стоячому на вартѣ воякови хотѣвъ якійсь чоловѣкъ, именемъ Петро Скирлечь, вôрвати въ плечей карабінъ, въ чого повстала завзята борба, и ажь два однорôчнѣ охотники 80 п. пѣх., що на крикъ вояка прибѣгли єму на помôчь, зробили сему конець. Скалѣченого въ руку баґнетомъ Скирлеча вôдставили на вартôвню, въ вôдки вôнъ однакъ утѣкъ. — Другій выпадокъ нападу лучивъ ся оногдѣшнои ночи на поліційного вояка, котрый побачивши якихось пôдозрѣныхъ людей, що швидко утѣкали Скарбкôвскою улицею въ якимсь повнымъ мѣшкомъ, пустивъ ся здоганяти и дôгнавъ ихъ, абы пересвѣдчити ся, що они несуть. Злочинцѣ кинули ся на вояка и оденъ зъ нихъ вхопивъ за руколять шаблѣ и скрутивъ єѣ. На крикъ вояка прибѣгъ якійсь переходячій на помôчь и одного зъ злочинцѣвъ удалось имъ вôдставити разомъ въ мѣшкомъ на инспекцію. Злочинець называє ся Михайло Зваричъ а рѣчи, якѣ найдено въ мѣшку, походять зъ крадежи докопанои на Цетнерôвцѣ.

— **Селянинъ купивъ жида.** Оденъ селянинъ зъ пôдъ Риманова, именемъ Маркилъ, ѣхавъ въ торгу въ Риманова а приѣхавши до свого села, вступивъ до коршмы. Арендаръ довѣдавши ся, що Маркилъ нѣчо не зорудувавъ въ мѣстѣ, предложивъ єму, абы собѣ купивъ єго самого. „А що хочешъ?" — пытає селянинъ. „Пять срѣбныхъ" — вôдказавъ жидъ. Селянинъ вынявъ пятку, давъ, а жидъ сховавъ. По торзѣ запили ще й могоричь. Десь около 11 год. въ ночи иде Маркилъ домôвъ и забирає жида и то не жартомъ, але на правду. Позбѣгали ся жиды, жѣнки и дѣти, ратувати арендаря, нѣчо не помагає, бо Маркилъ сильный хлопъ, повôдтручувавъ ихъ а жида пхає напередъ себе. Жидъ просить, молить, въ коршмѣ повно людей, уймають ся за жидомъ, жидъ звертає грошѣ — нѣчо не помагає. Зъ тяжкою бѣдою и по довгихъ короводахъ ледви давъ ся селянинъ упросити, що принявъ назадъ грошѣ, и за те, абы на другій разъ жидъ не робивъ собѣ жартôвъ въ селянъ, мусѣвъ на свôй выкупъ поставити всѣмъ, що тамъ були, добрый могоричь.

— **Про непрошеныхъ гостей** на весѣлю въ Мѣльници, доносить черновецка Gaz. Pol. теперь трохи инакше, якъ то було донесено въ першôй хвили. Насамперѣдъ треба зазначити, що пôсля згаданои газеты не сталась тая пригода въ Мѣльници, але въ сусѣднôмъ Устю епископскôмъ, куды россійскѣ вояки часто заходять на „дешеву горѣвку". Туды зайшло й дня 23 лютого двохъ воякôвъ та пôшли на весѣлє въ надѣи, що тамъ выпьють ще дешевше, бо за дармо. Ихъ не хотѣли припустити на весѣлє, а тогды почали они стрѣляти. Въ слѣдъ за тымъ дано знати жандармамъ въ Мѣльници, що якъ разъ були въ Устю, а тѣ ихъ арештували, вôдобрали карабіны и замкнули до арешту. На другій день хотѣли ихъ вôдставити до суду въ Мѣльници, звязали ихъ обохъ руками до себе, дали карабіны поліціянови и такъ ихъ повели. На дорозѣ оба вояки розôрвали ся а оденъ вырвавъ поліціянови карабінъ и лагодивъ ся стрѣляти до жандарма, а той завôзвавши єго три разы, абы пôддавъ ся, стрѣливъ до него, коли то не наступило, и убивъ на мѣсци. Другій воякъ скориставши зъ заколоту утѣкъ черезъ Днѣстеръ за границю и тамъ вôддавъ ся самъ своимъ властямъ въ руки. Въ наслѣдокъ сего факту настало на границы велике занепокоєнє. Россійска сторожа погранична вôдгражуєсь нашимъ жандармамъ и сторожи фінансовôй местію, а тѣ боять ся теперь пôдходити близько границѣ.

— **Убійство чи припадокъ?** Передъ судомъ присяжныхъ въ Золочевѣ закôнчила ся головна розправа противъ побережника Русяка изъ Куткора о убійство, сповнене дня 28 грудня м. р. на селянинѣ Стефанѣ Приставскôмъ въ лѣсѣ въ Безбруздахъ. Слѣдство выказало, що Русякъ вôдгрожувавъ ся передъ лѣсничимъ, що убє Приставского, а лѣсничій зробивъ єму увагу, що оспротивъ бы 5 дѣтей. Дня 28 грудня 1891 р. страшивъ Русякъ Приставского рушницею, а коли Приставскій забравъ убиту звѣрину, Русякъ стрѣливъ до него два разы зъ заду и першимъ набоємъ скалѣчивъ єго въ руку, а другимъ въ серце, въ наслѣдокъ чого Приставскій згинувъ на мѣсци. Русякъ звинявъ ся тымъ, що вôнъ бѣгъ за утѣкаючимъ Приставскимъ, спотыкнувъ ся и упавъ, а рушниця сама выстрѣлила. Передъ тымъ однакъ Русякъ оправдувавъ себе, що Приставскій хотѣвъ першій стрѣляти до него, що отже вôнъ ставнувъ лише въ оборонѣ власного житя; однакъ такôй оборонѣ перечили факты, що набôй Русяка посягъ Приставского въ заду а не въ переду. Судьѣ присяжнѣ увôльнили Русяка а прокураторъ вголосивъ жалобу неважности.

— **Вовки.** Дня 28 лютого два селяне, Гуцулы зъ Бряви на Буковинѣ, придыбали въ лѣсѣ вовка и убили єго палицями.

Штука, наука и література.

— **Рускій театръ народный** выставивъ вчера гарну комедію Карпенка-Карого „Мартинъ Боруля"; хто хотѣвъ вчера забавити ся, певно що не пожалувавъ, коли пôшовъ до руского театру. Змѣстъ комедіѣ єсть коротко такій: Боруля (п. Гембицкій) чиншевый шляхтичь, обаламученый теперѣшными порядками въ Россіи, хоче конче стати шляхтичемъ-дворяниномъ. Заводить у себе дома дворяньскѣ порядки, пхає сына въ чиновники а доньку хоче конче вôддати за чиновника. Єго идеалъ дворянинъ-чиновникъ и вôнъ себе руйнує, щобы лишь осягнути свою цѣль. Тымчасомъ донька єго, Маруся (панѣ Керницка), выглядала собѣ идеалъ въ Миколѣ (п. Яновичъ), сынѣ чиншовника Гуляницкого и не хоче нѣчого чути про реґістратора въ ратуша Націєвского (п. Ольшаньскій). Около сего вяже ся цѣла комедія, въ котрôй авторъ представивъ дуже вѣрно кôлька характеристичныхъ типôвъ. Головна роля спочивала тутъ въ п. Гембицкôмъ, котрый вôдогравъ єѣ знаменито. Гумористичну сторону представляли слуга Борулѣ Омелько (п. Керницкій) и балакливый шляхтичь Певьонжекъ. Типъ Омелька, заголюкавого слуги, єсть може трошки и пересадный, але п. Керницкій вôдогравъ єго такъ знаменито, що не оставивъ нѣчого до бажаня. Кождє єго появленє ся на сценѣ, выкликувало заразъ гомеричный смѣхъ. Такъ само добре були вôдогранѣ и другѣ поменшѣ ролѣ якъ прим. роля парôбчака Николи (п. Яновичъ) шляхтича Гуляницкого (п. Стечиньскій) и др. Одно лишь, що трошки разить въ сѣй комедіи, то єсть всуванє письмоводителя на сцену, котрый хиба лишь на то придатный, абы Омелько мôгъ покликатись на него, що обливавъ єго водою. Публики зôбралось було досыть, бодай на стôлько, що змогли покрыти ся выдатки.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 14 марта. Король Миланъ приславъ свою резиґнацію зъ достоиньства властителя австрійского полку. — Проф. Пруханицкій именованый директоромъ пятои ґімназіѣ у Львовѣ.

Берлинъ 14 марта. Цѣсарскимъ розпоряджєнемъ знесено конфіскату фонду вельфского. — Цѣсарь подужавъ.

Мадритъ 14 марта. Двацять узброєныхъ анархістôвъ збурило мôстъ коло Альмаґро.

Брукселя 14 марта. Пôдчасъ выбуху ґазôвъ въ копальни Андергузъ, згинуло 153 робôтниковъ а 83 выратовано.

Поѣзды зелѣзничѣ.

Пôсля середно-европейского часу (Вôдъ 1 жовтня 1891).

До Львова приходять:

8 31 п. особ.: зъ Сухои, Хирова, Станиславова, Будапешту, Мукача, Лавочного и Стрыя.

3 10 п. особ.: зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова, и Стрыя.

11 12 п. особ.: зъ Пешту, Лавочного, Нового Санча, Хирова, Гусятина, Станисл. и Стрыя.

6 17 п. особ.: зъ Сучавы, Черновець, и Станиславова.

1 22 п. особ. **7 23** п. посп.: зъ Букарешту, Яссъ, Сучавы, Черновець, Станиславова и Гусятина.

11 22 п. особ.: зъ Коломыѣ, Саніславова и Гусятына.

7 50 п. мѣш.: зъ Равы Рускои.

3 46 п. мѣш.: зъ Сокаля и Белзця.

Зъ Кракова: о 8 50 п. особ., о 4 03 п. посп., о **7 15** п. мѣш. и **9 28** п. посп.

Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче: о **2 38** п. мѣш., о 2 08 п. пос. и о **7 01** (часъ львôвскій) п. особ.

Примѣтка: Годины надрукованѣ грубыми числами означають часъ нôчный вôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Инсераты („оповѣщеня приватнй“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвскои“ принимае лишь „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Експедиція мѣсцева

НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнй“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвскои“ вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купуе и спродае

ВСЯКЙ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадпои провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гіпотечнй.	**4**% пожичку пропінаційну галицку.
5% листы гіпотечнй преміованй.	**5**% „ „ буковиньску.
5% листы гіпотечнй безъ преміи.	**4**½% пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4½% листы Тов. кредитового земс.	**4**½% пожичку пропінаційну угорску.
4½% листы Банку краевого.	
4½% пожичку краеву галицку.	

4% угорскй Облигаціи индемнизаційнй,

котрй то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе и продае **по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.**

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймае вôдъ Вп. купуючихъ всякй **выльосованй, а вже платнй мѣсцевй** паперы цѣннй, якъ також **купоны за готôвку, безъ вселякои провізіи, а противно замѣсцевй** лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ. за зворотомъ коштôвъ, котрй самъ поносить. 2

HOTEL IMPERIAL.

Симъ маемо честь завѣдомити Почтенну Публику, що урядилисьмо новый готель о 80-ти компатахъ въ палатѣ зелѣзницѣ державнои

при улици 3-го мая ч. 3, п. н.:

Hotel Imperial

и въ днемъ 6 лютого 1892 вôддалисьмо до ужитку публичного.

Комнаты уряджений зъ найбôльшимъ комфортомъ. — Реставрація пôдъ власнымъ зарядомъ въ готелю.

Комнаты вôдъ 80 кр.

Дякуючи за дотеперѣшнй взгляды въ готелю центральнôмъ поручаемо ся и теперь дальшимъ ласкавымъ взглядамъ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

31 **ЯНОВИЧЪ и СТРѢЛЬЧУКЪ.**

ПРИГОТОВЛЕНЕ

на

ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ

и до принятя въ

ц. и к. ВОЙСКОВЙ ШКОЛЫ

починае ся въ приватнôй войсковôй приспособляючôй школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ жені и корпусѣ вôдъ мінъ и пр.

Проґрамы даромъ.

Вже вийшовъ зъ друку **цѣнникъ насѣня огородового, пôльного и цвѣтôвъ на рôкъ 1892.** На бажане высылаемо франко. Зъ поважанемъ

39 **М. Волиньскій и Т. Качиньскій.**

Антикварска оферта.

МАЙЕРЪ, ЛЕКСІКОНЪ

4 (найновѣйше) выдане

16 елегантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ новй, замѣсть

зр. 96 зр. 55.

M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

Сензаційне!

Нове! **ЧУДО-ПАЛЬМЫ** Нове!

найоригінальнѣйшій предметъ до забавы, за 100 штукъ злр. 5

поручае

Генрихъ Шпільманъ,

Вѣдень Фінфгавсъ.

Посылае ся за послѣплатою або за присланемъ 60 кр. марками почтовыми за 10 штукъ почтою оплатно въ Австріи, Нѣмеччинѣ и т. д. 34

Чоколяда десерова.

Найбôльша фабрика на свѣтѣ—денна продажъ 50.000 к°

Пôдроблюване забезпечено.

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшихъ склепахъ товарôвъ кольоніяльныхъ, по дроґеріяхъ и склепахъ зъ лакôтками, также по цукорняхъ.

Поручае ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтміллера

у Львовѣ. 30

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.